

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«06» листопада 2024 року

№ 60/207-р/к
м. Київ

справа № 72/12-р-02-02-18

*Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу*

Комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення м. Києва «Київміськсвітло» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*; ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація, доступ до якої обмежено»*) (далі – КП «Київміськсвітло», Підприємство, Відповідач) у період з червня 2017 року по вересень 2024 року, займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», оскільки на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

КП «Київміськсвітло» застосовувало вартість послуг для суб'єктів господарювання, які використовують елементи інфраструктури об'єктів будівництва (мереж (опор) зовнішнього освітлення), що обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло» для розміщення оптоволоконних кабелів у розмірі, що перевищує гранично визначений Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, енергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж» рівень.

У ході розгляду справи КП «Київміськсвітло» припинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатом розгляду справи № 72/12-р-02-02-18 такі дії КП «Київміськсвітло» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку, що є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною другою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

На КП «Київміськсвітло» накладено штраф *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 72/12-р-02-02-18 про порушення КП «Київміськсвітло» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання Другого відділу досліджень і розслідувань Північного міжобласного територіального відділення

Антимонопольного комітету України від 15.10.2024 № 60-03/412-П з попередніми висновками у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) За результатами здійснення Київським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – КОТВ АМКУ) державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції та з урахуванням наведених у заяві товариства з додатковою відповідальністю «Компанія БЕСТ» (далі – ТДВ «Компанія БЕСТ») від 15.09.2017 № 15/09 (вх. Відділення від 18.09.2017 № 01-11-174) обставин, адміністративною колегією КОТВ АМКУ було надано КП «Київміськсвітло» обов'язкові для розгляду рекомендації від 30.11.2017 № 29-рк «Про припинення дій які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення порушення і умов, що його сприяють» (далі - Рекомендації).
- (2) У зв'язку з невиконанням положень Рекомендацій, розпорядженням адміністративної колегії КОТВ АМКУ від 20.03.2018 № 12-р розпочато розгляд справи № 72/12-р-02-02-18 за ознаками вчинення КП «Київміськсвітло» порушення, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з надання в користування мереж зовнішнього освітлення для розміщення електричного та оптоволоконного кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення, що обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», шляхом встановлення таких цін (тарифів) реалізації послуг з надання в користування мереж зовнішнього освітлення для розміщення електричного та оптоволоконного кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення в межах території м. Києва, де розташовані мережі зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.
- (3) Копію розпорядження адміністративної колегії КОТВ АМКУ від 20.03.2018 № 12-р про початок розгляду справи № 72/12-р-02-02-18 було направлено на юридичну адресу КП «Київміськсвітло» листом від 21.03.2018 № 02-02/1028.
- (4) На юридичну адресу КП «Київміськсвітло» було направлено вимогу про надання інформації від 09.04.2019 № 60-02/2079. Листом від 02.05.2019 № 1322-01/2019 (вх. КОТВ АМКУ від 08.05.2019 № 60-01/1688) КП «Київміськсвітло» надало до КОТВ АМКУ запитувану інформацію.
- (5) На виконання розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (зі змінами) з 02 червня 2020 року найменування КОТВ АМКУ змінено на Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення).

- (6) Відділенням на юридичну адресу КП «Київміськсвітло» було направлено вимогу про надання інформації від 28.09.2022 № 60-02/3021. Листом від 17.10.2022 № 053/286-2917-01.1/2022 (вх. Відділення від 19.10.2022 № 60-01/1867) КП «Київміськсвітло» надало до Відділення запитувану інформацію.
- (7) Відділенням в ході розгляду справи за реєстром направлено вимогу від 19.10.2023 № 60-02/4423 до наступних суб'єктів господарювання за реєстром: АТ «Укртелеком», ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», КП «Київпаstrans».
- (8) Листом від 01.11.2023 № 1733-вих-80Д731-80Д940-2023 (вх. Відділення від 06.11.2023 № 60-01/3653) АТ «Укртелеком» надало запитувану інформацію, листом від 26.10.2023 № 1/04/33783 (вх. Відділення від 27.10.2023 № 60-01/3560) ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» надало запитувану інформацію, листом від 30.10.2023 № 08/100/9250 (вх. Відділення від 30.10.2023 № 60-01/3581) ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» надало запитувану інформацію.
- (9) КП «Київпаstrans» не надало до Відділення інформацію на вимогу від 19.10.2023 № 60-02/4423, у зв'язку з чим на юридичну адресу КП «Київпаstrans» було направлено лист про надання пояснень та інформації від 21.11.2023 № 60-02/4922. Листом від 20.11.2023 № 053/01/05-6522 (вх. Відділення від 27.11.2023 № 60-01/3870) КП «Київпаstrans» надало до Відділення запитувану інформацію.
- (10) Відділенням на юридичну адресу КП «Київпаstrans» було направлено вимогу про надання інформації від 15.12.2023 № 60-02/5262. Листом від 22.08.2024 № 053/01/05-578 (вх. Відділення від 06.09.2024 № 60-01/3461) КП «Київпаstrans» надало до Відділення запитувану інформацію.
- (11) Розпорядженням адміністративної колегії Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 13.06.2024 № 60/103-рп/к «Про передачу матеріалів та доручення розгляду справи № 72/12-р-02-02-18» Другому відділу досліджень та розслідувань Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України передано матеріали справи та доручено здійснити збір та аналіз доказів у справі № 72/12-р-02-02-18.
- (12) Відділенням на юридичну адресу КП «Київміськсвітло» було направлено вимогу про надання інформації від 10.09.2024 № 60-02/5188е. Листом від 19.09.2024 № 053/286-2117-28-10/2024 (вх. Відділення від 01.10.2024 № 60-01/3861) КП «Київміськсвітло» надало до Відділення запитувану інформацію.
- (13) Відділенням до Головного управління ДПС у м. Києві було направлено лист про надання інформації від 10.09.2024 № 60-02/5190е. Листом від 12.09.2022 № 27064/5/26-15-12-07-03 (вх. Відділення від 01.10.2022 № 60-01/1903кі) Головне управління ДПС у м. Києві надало до Відділення запитувану інформацію.
- (14) Листом від 15.10.2024 № 60-02/5983е копію подання від 15.10.2024 № 60-03/412-П з попередніми висновками у справі № 72/12-р-02-02-18 було направлено на юридичну адресу КП «Київміськсвітло», яке було вручено - 21.10.2024.

- (15) На подання з попередніми висновками у справі № 72/12-р-02-02-18 від 15.10.2024 вих. № 60-02/5983є листом від 29.10.2024 № 053/286-2523-07.1-04/2024 (вих. Відділення від 29.10.2024 № 60-01/4280) КП «Київміськсвітло» надало зауваження та заперечення по змісту подання.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (16) Відповідачем у справі є КП «Київміськсвітло» .
- (17) Згідно з даними із Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань КП «Київміськсвітло» є юридичною особою, зареєстрованою Солом'янською районною в місті Києві державною адміністрацією 29.09.1998, ідентифікаційний код юридичної особи – **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.
- (18) Місцезнаходження юридичної особи: **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.
- (19) Видами діяльності Підприємства за КВЕД є: **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.
- (20) КП «Київміськсвітло» здійснює діяльність відповідно до статуту, затвердженого розпорядженням Представника Президента України в м. Києві від 20.01.1993 № 64 (в редакції розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації від 25.11.2011 № 2197 (далі - Статут).
- (21) Відповідно до Статуту Підприємство створене з метою забезпечення зовнішнього освітлення об'єктів благоустрою, які належать до комунальної власності територіальної громади м. Києва, шляхом утримання, експлуатації, поточного та капітального ремонту, модернізації, реконструкції та будівництва електромереж зовнішнього освітлення м. Києва, а також з метою отримання прибутку від госпрозрахункової виробничої та іншої господарської діяльності.
- (22) Підприємство є юридичною особою, має відокремлене майно на праві господарського відання, самостійний баланс, рахунки в установах банку, печатку зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом, штампи, фірмовий знак, бланки організаційно-розпорядчої документації, необхідні для організації його роботи.
- (23) Тобто, КП «Київміськсвітло» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНЮЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (24) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), Відділенням здійснено дослідження становища КП «Київміськсвітло» на ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення,

які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», з урахуванням пункту 2.2 Методики та відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3.1 Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (25) У відповідності до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (26) *Суб'єктом господарювання є КП «Київміськсвітло», яке надає послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло».*
- (27) *Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.*
- (28) Конкретною послугою, яка надається Підприємством, є послуга з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло».

3.2 Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище.

3.2.1 Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання.

- (29) Згідно з пунктом 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (30) У відповідності до пункту 4.2. Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (31) Телекомунікаційні послуги надаються Інтернет-операторами/провайдерами з використанням телекомунікаційних мереж, які (частина яких) мають обов'язково розміщуватись на елементах інфраструктури об'єкта доступу.
- (32) Вимогами статті 31 Закону України «Про телекомунікації» (діяв до 01.01.2022) визначено, що операторам, провайдерам телекомунікацій або уповноваженим ними особам дозволяється в порядку, встановленому законодавством, прокладати кабельні підземні, підводні та наземні лінії телекомунікацій через мости, тунелі, колектори, вулиці, шляхи, будівлі, ліси і води, а також використовувати для цього

опори ліній електропередач та опори інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики.

- (33) Вимогами статті 25 Закону України «Про електронні комунікації» визначено, зокрема, що оператору або уповноваженим ним особам дозволяється в порядку, встановленому законодавством, прокладати кабельні підземні, підводні та наземні лінії електронних комунікацій через мости, тунелі, колектори, вулиці, шляхи, будівлі, ліси і води, а також використовувати для цього опори ліній електропередачі та опори інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики.
- (34) Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», який прийнято 07.02.2017 та набрав чинності 04.06.2017 (далі – Закон про доступ), визначено, що:
- *договір з доступу* - договір, укладений згідно з законодавством між власником інфраструктури об'єкта доступу і замовником про доступ до інфраструктури об'єкта доступу з метою користування нею або її елементами для забезпечення можливості надання телекомунікаційних послуг замовником і отримання таких послуг їх споживачами, з урахуванням умов, визначених цим законом;
 - *доступ до інфраструктури об'єкта доступу* - право замовника на користування елементами інфраструктури об'єкта доступу для розміщення, модернізації, експлуатаційного та технічного обслуговування технічних засобів телекомунікацій відповідно до законодавства та на підставі договору з доступу;
 - *елементи інфраструктури об'єкта доступу* - складові частини інфраструктури відповідного об'єкта доступу, що надаються або можуть надаватися власником інфраструктури об'єкта доступу у користування замовнику на договірних засадах;
 - *замовник доступу до інфраструктури об'єкта доступу* (далі - *замовник*) - суб'єкт господарювання (оператор, провайдер телекомунікацій або уповноважена ним особа), який звернувся чи має намір звернутися до власника інфраструктури об'єкта доступу із запитом про надання доступу до конкретного елемента інфраструктури об'єкта доступу або який уклав договір з доступу;
 - *інфраструктура кабельної каналізації електрозв'язку* - обладнання та споруди, призначені для прокладання, монтажу та експлуатаційного обслуговування кабелів телекомунікацій, що включають трубопроводи (канали кабельної каналізації), закладні та оглядові пристрої в колодязях, кабельних шафах, шахтах, колекторах, мостах, естакадах, тунелях, будівлях, а також приміщення для введення кабелів і розміщення лінійного обладнання, що надаються або можуть надаватися власником інфраструктури об'єкта доступу у користування замовнику на договірних засадах;
 - *інфраструктура об'єкта будівництва* - будинки, у тому числі житлового фонду, будівлі, споруди будь-якого призначення, опори зовнішнього освітлення, колектори, системи водопостачання та водовідведення, вертикальні труби-стояки, системи кабельних коробів, трубопроводів, лотоків, драбин, поверхові розподільні монтажні шафи систем зв'язку та сигналізації (окремі або суміщені з електрообладнанням) тощо, що надаються або можуть надаватися власником інфраструктури об'єкта доступу у користування замовнику на договірних засадах;
 - *інфраструктура об'єкта електроенергетики* - об'єкти електроенергетики, у тому числі опори ліній електропередачі, електричні підстанції тощо, придатні для надання власником інфраструктури об'єкта доступу у користування замовнику на договірних засадах;

- *об'єкт доступу* - об'єкти будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельна каналізація електрозв'язку, будинкова розподільна мережа;
- *плата за доступ* - одноразова та/або періодична плата за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, що встановлюється у договорі з доступу з дотриманням вимог цього Закону;
- *правила надання доступу* - нормативно-правовий акт, що встановлює порядок здійснення доступу до інфраструктури відповідного об'єкта доступу незалежно від форми власності та порядок взаємодії власника інфраструктури об'єкта доступу і замовника;
- *проектна документація з доступу до інфраструктури об'єкта доступу* (далі - *проектна документація з доступу*) - текстові та графічні матеріали, розроблені відповідно до технічних умов з доступу, що визначають розміщення технічних засобів телекомунікацій замовника на елементах інфраструктури відповідного об'єкта доступу;
- *технічні умови з доступу до елементів інфраструктури об'єкта доступу* (далі - *технічні умови з доступу*) - комплекс технічних вимог до розміщення технічних засобів телекомунікацій на елементах інфраструктури об'єкта доступу.

- (35) Відповідно до статті 5 Закону про доступ Кабінет Міністрів України координує та спрямовує діяльність органів виконавчої влади з питань доступу до інфраструктури об'єкта доступу для розміщення технічних засобів телекомунікацій з метою забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні. Кабінет Міністрів України затверджує:
- 1) Правила надання доступу до інфраструктури об'єкта будівництва;
 - 2) Правила надання доступу до інфраструктури об'єкта транспорту;
 - 3) Правила надання доступу до інфраструктури об'єкта електроенергетики;
 - 4) Правила надання доступу до інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку;
 - 5) Правила надання доступу до інфраструктури будинкової розподільної мережі;
 - 6) інші правила надання доступу до інфраструктури об'єкта доступу.
- (36) Статтею 17 Закону про доступ **визначено особливості визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу**. Розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу встановлюється договором з доступу згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, затвердженою відповідно до цього закону (частина четверта). Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу поширюються на об'єкти доступу всіх форм власності (частина шоста). Розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу визначається власником інфраструктури цього об'єкта доступу згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, затвердженою відповідним державним органом влади згідно з цим законом (частина сьома). При цьому, законом передбачені межі розміру плати для різних об'єктів доступу, яких не має перевищувати такий розмір плати. Зокрема, за доступ до опор зовнішнього освітлення не може перевищувати 0,3 відсотка розміру мінімальної заробітної плати за одну опору зовнішнього освітлення на місяць.
- (37) Доступ до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі, що не перебувають у власності постачальників електронних

комунікаційних послуг та/або мереж для розгортання загальнодоступних електронних комунікаційних мереж, здійснюється відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж».

- (38) Відповідно до вимог статті 1 Закону про доступ: елементи інфраструктури об'єкта доступу - складові частини інфраструктури відповідного об'єкта доступу, що надаються або можуть надаватися власником інфраструктури об'єкта доступу у користування замовнику на договірних засадах.
- (39) Елементами інфраструктури об'єкта доступу, зокрема, є:
- інфраструктура будинкової розподільної мережі;
 - інфраструктура кабельної каналізації електрозв'язку;
 - інфраструктура об'єкта будівництва;
 - інфраструктура об'єкта електроенергетики;
 - інфраструктура об'єкта транспорту.
- (40) Отже, оператор електронних комунікацій, постачальник електронних комунікаційних послуг при здійсненні господарської діяльності у сфері телекомунікацій можуть отримувати, зокрема, наступні послуги від власників об'єктів інфраструктури, в залежності від місця прокладання телекомунікаційних мереж:
- доступ до інфраструктури будинкової розподільної мережі;
 - доступ до інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку;
 - доступ до інфраструктури об'єкта будівництва;
 - доступ до інфраструктури об'єкта електроенергетики;
 - доступ до інфраструктури об'єкта транспорту.
- (41) Водночас, вказані товари не є взаємозамінними між собою з огляду на наступне.
- (42) Статтею 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що проектна документація на будівництво об'єктів розробляється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування, з урахуванням вимог містобудівної документації та вихідних даних і дотриманням вимог законодавства, будівельних норм і правил та затверджується замовником.
- (43) Встановлення (розміщення) технічних засобів телекомунікацій, споруд електрозв'язку на елементах інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі, до яких отримано доступ, здійснюється на підставі проектної документації з доступу, відповідно до частини четвертої статті 31 Закону України «Про телекомунікації» (діяв до 01.01.2022) та частини сьомої статті 25 Закону України «Про електронні комунікації».
- (44) Відтак, проектна документація на будівництво об'єктів містобудування (у тому числі телекомунікаційних мереж) розробляється згідно з вихідними даними на проектування з дотриманням вимог державних стандартів, норм і правил, регіональних та місцевих правил забудови та затверджується замовником в установленому законом порядку.

- (45) Основні вимоги до проектування об'єктів нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту та технічного переоснащення діючих кабельних ліній зв'язку транспортної телекомунікаційної мережі та пасивної кабельної інфраструктури телекомунікаційної мережі доступу, а також кабельних ліній проводового мовлення, що належать до телекомунікаційних мереж загального користування (ТМЗК), встановлено галузевими будівельними нормами України В.2.2-34620942-002:2015 «Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій. Проектування», затвердженими наказом Адміністрації державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 05.03.2015 № 117 (далі - ГБН В.2.2-34620942-002:2015).
- (46) Відповідно до вимог пункту 2 Додатку А ГБН В.2.2-34620942-002:2015 під час проектування будівництва волоконно-оптичної лінії зв'язку (ВОЛЗ) методом підвішування на опорах повітряних ліній електропередач слід керуватися Р 45-010-2002 - Рекомендаціями з підвішування оптичних кабелів на опорах повітряних ліній зв'язку, ЛЕП, контактної мережі залізниць. Загальні положення (Київ, Держкомзв'язку, 2004).
- (47) При цьому, обираються найоптимальніші умови прокладання кабелю, які забезпечать відповідно до розділу 10 ГБН В.2.2-34620942-002:2015:
- оптимальну протяжність траси;
 - виконання найменшого обсягу робіт із будівництва;
 - можливість ефективного застосування під час будівництва машин, механізмів і кабелеукладачів;
 - зручності та легкості подальшої експлуатації, обслуговування та ремонту побудованої кабельної лінії та лінійно-кабельних споруд;
 - найменшої кількості перетинань з автомобільними дорогами та залізничними коліями, із підземними та водними перешкодами;
 - мінімальні витрати для обладнання захисту кабелів від ударів блискавки, корозії та всіх видів зовнішніх електромагнітних впливів;
 - безпеку експлуатації лінійних споруд і надійної їх роботи;
 - збереження екологічного стану навколишнього середовища;
 - надійність і довгострокову експлуатацію ЛКС та обладнання;
 - можливість зростання обсягів передавання інформації з мінімальними витратами на нове будівництво;
 - високу якість послуг наданого зв'язку.
- (48) Кабель телекомунікаційних мереж може монтуватись методом підвіски на опорах ліній електропередач, опорах зовнішнього освітлення, опорах контактної мережі залізниць чи міського електротранспорту; між будівлями і спорудами або методом прокладки в кабельній каналізації, а також шляхом прокладання кабелю в ґрунт, всередині будівель по стінах, у вертикальних та горизонтальних кабельних магістралях, в тунелях і колекторах.
- (49) Вибір того або іншого способу прокладання телекомунікаційної мережі визначається проектом в залежності від місцевих умов, з урахуванням наявних планів розвитку населених пунктів та інженерної інфраструктури. Під час вибору траси кабельної лінії телекомунікаційної мережі враховується наявність існуючих комунікацій: газопроводів, водоводів, нафтопроводів, теплопроводів, кабелів

зв'язку, високовольних кабелів, ліній електропередач, ліній контактної мережі залізниць чи міського електротранспорту.

- (50) Вибір варіанту прокладання кабелю телекомунікаційної мережі (підземного чи повітряного) залежить від природних, передусім, ґрунтових умов проходження траси волоконно-оптичної лінії зв'язку.
- (51) Водночас, телекомунікаційні мережі, що підвішуються, мають експлуатаційні переваги над прокладанням кабелю телекомунікаційної мережі:
 - порівняно швидке будівництво;
 - відсутність труднощів при пошуку пошкодженої ділянки телекомунікаційної мережі;
 - невисока вірогідність пошкоджень кабелів (менше одного пошкодження на рік на 1000 км, що на порядок більше надійності підземних телекомунікаційних мереж).
- (52) Окрім вказаного, телекомунікаційні мережі рекомендується підвішувати на опорах повітряних ліній на місцевості з великою кількістю перетинів та на ділянках зі складним рельєфом (наявність ярів, байраків тощо), а також міській місцевості, де будівництво підземних телекомунікаційних мереж неможливе або економічно недоцільне.
- (53) Всі проектні рішення повинні відповідати нормативним документам з питань безпеки праці, пожежної безпеки та охорони навколишнього середовища під час реконструкції, будівництві та експлуатації лінійно - кабельних споруд.
- (54) Отже, телекомунікаційна мережа може включати в себе сегменти (частини), що побудовані різними способами прокладання кабелю. При цьому, основними критеріями вибору Інтернет-оператором (провайдером) того чи іншого способу прокладання кабелю є наявність технічної та організаційної можливості на певній території використання вже існуючої інфраструктури чи будівництва нових комунікацій.
- (55) Тобто, надання певного виду послуги, зокрема, послуги з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва певному колу суб'єктів (споживачів цих послуг/замовників) яким такі послуги надаються, враховуючи конкретно виділений об'єкт інфраструктури до якого надається доступ споживачам (замовникам), наділяє ці послуги певними властивостями та створює відповідний ринок цих послуг.
- (56) Взаємозамінність досліджуваного товару, тобто альтернатива вибору способу побудови (розміщення) телекомунікаційної мережі існує на стадії її планування (проектування) лише за умови наявності на певній території одночасного доступу до мереж інженерних, комунікаційних, транспортних систем різних суб'єктів господарювання. **Оскільки, перехід від споживання одного виду послуг до іншого, що надаються іншими суб'єктами господарювання, передбачає розробку нового проєкту та побудови фактично нової телекомунікаційної мережі чи її сегменту, що потребує значних матеріальних, людських, часових ресурсів, така альтернатива не може існувати на момент експлуатації вже побудованої мережі.**

- (57) Тобто, існуючі способи будівництва телекомунікаційних мереж з використанням послуг сумісного підвішування на опорах ліній електропередач; сумісного підвішування на опорах контактної мережі; сумісного підвішування на опорах ліній зв'язку; сумісного підвішування на опорах вуличного освітлення; підвішування між будівлями і спорудами; прокладення в кабельній каналізації в колекторах і тунелях не можуть бути віднесені до однієї групи взаємозамінних товарів, у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (58) При цьому, КП «Київміськсьвітло» листом від 19.09.2024 № 053/286-2117-10/2024 (вх. Відділення від 01.10.2024 № 60-01/3861) повідомило, що *«у Підприємства відсутні випадки розірвання договорів з доступу до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, які діяли до прийняття наказу КП «Київміськсьвітло» від 30.03.2020 № 88 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськсьвітло» (мова оригіналу). Тобто, переходу споживачів від споживання відповідної послуги до альтернативних послуг, навіть за умови існування значної різниці у вартості не відбулося, що підтверджує невзаємозамінність послуги з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва, а саме до мереж (опор) зовнішнього освітлення, з альтернативними послугами.*
- (59) Отже, послуги з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва, інфраструктури будинкової розподільної мережі, інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку, інфраструктури об'єкта електроенергетики, інфраструктура об'єкта транспорту є альтернативними, а не взаємозамінними.
- (60) КП «Київміськсьвітло» надає суб'єктам господарювання послугу з доступу до об'єктів будівництва, а саме до опор зовнішнього освітлення, які знаходяться у його власності (обліковуються на балансі), для сумісного підвішування на них волоконно-оптичних кабелів телекомунікаційних мереж.
- (61) Листом від 28.05.2021 № 053/286-1912-07-1/2021 (вх. Відділення від 31.05.2021 № 60-01/2999) КП «Київміськсьвітло» повідомило Відділенню, що воно є спеціалізованим експлуатаційним підприємством, створеним з метою забезпечення зовнішнього освітлення об'єктів благоустрою м. Києва, які належать до комунальної власності м. Києва, шляхом утримання та експлуатації електромереж зовнішнього освітлення м. Києва, що створює в м. Києві умови сприятливі для життєдіяльності людей, що відповідає вимогам пункту 1 статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», згідно з яким органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності.
- (62) КП «Київміськсьвітло» визначено балансоутримувачем мереж вуличного освітлення (в тому числі опор) наказами Головного управління майном Київської міської державної адміністрації від 11.05.2000 № 42 та Головного управління комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 23.06.2010 № 120.

- (63) Окремими розпорядженнями виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за КП «Київміськсвітло» закріплюються мережі зовнішнього освітлення прибудинкових територій, які власниками (забудовниками) передаються до комунальної власності міста Києва.
- (64) Враховуючи зазначене, послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.
- (65) Жоден інший товар за ознаками взаємозамінності, визначеними Методикою, не може замінити послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», для задоволення потреб споживачів послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, зокрема, суб'єктів господарювання (операторів електронних комунікацій, постачальників електронних комунікаційних послуг тощо), які здійснюють діяльність у сфері телекомунікацій та надають послуги абонентам (фізичним або юридичним особам) з використанням кабельної телекомунікаційної мережі.
- (66) Отже, товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Київміськсвітло», є послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі Підприємства.

3.2.2 *Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів).*

- (67) Продавцями послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, є суб'єкти господарювання, які є власниками (володільцями) інфраструктури об'єкта доступу, у власності (володінні) яких перебуває інфраструктура об'єкта доступу або окремі її елементи.
- (68) Продавцем досліджуваної послуги є КП «Київміськсвітло», як суб'єкт господарювання, який має у власності (обліковуються на балансі) об'єкти будівництва - опори зовнішнього освітлення придатні для надання у користування замовнику на договірних засадах
- (69) Пунктом 1.3. Методики визначено, що споживач - юридична чи фізична особа, яка здійснює діяльність з придбання та використання товарів, послуг, робіт на відповідному товарному (товарних) ринку (ринках).
- (70) Споживачами послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, є суб'єкти господарювання (оператор електронних комунікацій (оператор), постачальник електронних комунікаційних послуг (провайдер телекомунікацій) тощо), які здійснюють діяльність у сфері телекомунікацій та надають послуги абонентам (фізичним або юридичним особам) з використанням кабельної телекомунікаційної мережі.

3.2.3 *Визначення товарних меж ринку*

- (71) У пункті 1.3 Методики визначено, що *товар* – це будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
- (72) *Товарні межі ринку* – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- (73) У відповідності до пунктів 5.1 – 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (74) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (75) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (76) Оскільки для споживачів послуги з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва за показниками взаємозамінності, подібності призначення не існує взаємозамінних товарів, товарні межі співпадають з товаром.
- (77) При цьому, споживачі, які отримують послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськесвітло», за звичайних умов не можуть перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (78) Таким чином, товарними межами ринку визначено послугу з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі Підприємства, як таку, що не має замінників.

3.2.4 Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (79) У пункті 1.3 Методики визначено, що *територіальні (географічні) межі ринку* – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в

межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

- (80) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (81) У споживачів послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва суб'єктів господарювання (операторів електронних комунікацій, постачальників електронних комунікаційних послуг тощо), які здійснюють діяльність у сфері телекомунікацій та надають послуги абонентам (фізичним або юридичним особам) з використанням кабельної телекомунікаційної мережі отримання вказаної послуги за межами території, на якій розташовано їх телекомунікаційну мережу, є недоцільним, тобто на досліджуваному ринку існують значні обмеження переміщення попиту.
- (82) Таким чином, територіальними межами ринку визначено територію м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі Підприємства, оскільки отримання зазначених послуг поза вказаними межами є недоцільним.
- (83) Листами від 02.05.2019 № 1322-01/2019 (вх. КОТВ АМКУ від 08.05.2019 № 60-01/1688) та від 28.05.2021 № 053/286-1912-07-1/2021 (вх. Відділення від 31.05.2021 № 60-01/2999) Підприємство повідомило, що КП «Київміськсвітло» є спеціалізованим експлуатаційним підприємством, створеним з метою забезпечення зовнішнього освітлення об'єктів благоустрою, які належать до комунальної власності міста Києва, шляхом утримання та експлуатації електромереж зовнішнього освітлення міста Києва, що створює в місті Києві умови, сприятливі для життєдіяльності людей.
- (84) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, враховуючи особливості здійснення КП «Київміськсвітло» господарської діяльності з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, є територія м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі Підприємства.

3.2.5 *Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку.*

- (85) У пункті 1.3 Методики визначено, що *часові межі ринку* – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (86) У відповідності до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.

- (87) Часовими межами ринку визначено період з червня 2017 року (нормативне врегулювання граничного розміру плати за доступ до елементів інфраструктури об'єктів доступу з огляду на набрання чинності Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж») по вересень 2024 року (дата останньої відповіді) тобто проміжок часу, протягом якого незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.2.6 *Визначення потенційних конкурентів та бар'єрів вступу на ринок*

- (88) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (89) Пунктом 1.3 Методики визначено, що **бар'єри вступу на ринок** – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (90) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (91) Відповідно до Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання:
- які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості;
 - які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;
 - нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (92) При цьому, необхідно зазначити, що для вступу нових суб'єктів господарювання на ринок послуг з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськвітло» існують фактори економічного характеру: отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу, та фактори організаційного характеру, пов'язані з технологічними особливостями надання цієї послуги, а саме неможливість будівництва нової мережі опор на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі Підприємства.
- (93) Створення та розвиток інженерно-транспортної інфраструктури, в тому числі нове будівництво або реконструкція інженерних, транспортних споруд і комунікацій

здійснюється у відповідності до вимог містобудівної документації, зокрема, генеральних планів населених пунктів і детальних планів територій.

- (94) З огляду на викладене, потенційні конкуренти не можуть у короткий час подолати економічні та організаційні бар'єри вступу на ринок послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, а саме мереж (опор) зовнішнього освітлення, для улаштування (сумісного підвішування) телекомунікаційних мереж в територіальних (географічних) межах м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення.
- (95) При цьому, кожен із суб'єктів господарювання, що надавав послуги з доступу, надавав їх у різних територіальних межах, а тому не може вважатись конкурентом один одному та фактично кожен із них є суб'єктом господарювання, котрий має структурні ознаки такого, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку в межах території, на якій розташовані його мережі (інфраструктура, тощо), що використовується ними для надання послуг, пов'язаних з улаштуванням (сумісним підвішуванням) телекомунікаційних мереж.
- (96) Отже, КП «Київміськсвітло» є єдиним суб'єктом господарювання, яке надає послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі Підприємства.

3.2.7 Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища КП «Київміськсвітло».

- (97) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
 - не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (98) Підприємство, зазначило, що конструкції технологічних мереж, а саме опори, у тому числі зовнішнього освітлення, для розміщення оптоволоконного кабелю можуть надавати всі балансоутримувачі (власники) таких конструкцій, та зазначає, що оптоволоконні лінії можуть розміщуватись на опорах АТ «Укртелеком», ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», КП «Київпаstrans».
- (99) В ході розгляду справи Відділенням було направлено до ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», АТ «Укртелеком», ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», КП «Київпаstrans» вимогу від 19.10.2023 № 60-02/4423 за реєстром, відповідно до якої зазначеним суб'єктам господарювання необхідно було повідомити Відділення, зокрема, наступне: «Чи надавало товариство в користування іншим суб'єктам господарювання мережі зовнішнього освітлення для розміщення електричного та оптоволоконного кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення, в межах території м. Києва?».

- (100) Листом від 30.10.2023 № 08/100/9250 (вх. Відділення від 30.10.2023 № 60-01/3581) ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі» повідомило, що у товариства відсутні мережі зовнішнього освітлення, а тому товариство не надавало в користування іншим суб'єктам господарювання мережі зовнішнього освітлення для розміщення електричного та оптоволоконного кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення, в межах території м Києва.
- (101) Листом від 26.10.2023 № 1/04/33783 (вх. Відділення від 27.10.2023 № 60-01/3560) ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» повідомило, що у товаристві відсутні мережі зовнішнього освітлення, а тому товариство не надавало в користування іншим суб'єктам господарювання мережі зовнішнього освітлення для розміщення електричного та оптоволоконного кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення, в межах території м Києва.
- (102) Листом від 01.11.2023 № 1733-вих-80Д731-80Д940-2023 (вх. Відділення від 06.11.2023 № 60-01/3653) АТ «Укртелеком» повідомило, що товариство не надавало у користування іншим суб'єктам господарювання мережі зовнішнього освітлення для розміщення електричного та оптоволоконного кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення, в межах території м Києва.
- (103) Листом від 20.11.2023 № 053/01/05-6522 (вх. Відділення від 27.11.2023 № 60-01/3870) КП «Київпастрас» повідомило Відділення, що підприємство надає у користування іншим суб'єктам господарювання лише опори контактної мережі.
- (104) При цьому, кожний суб'єкт господарювання, який надавав протягом досліджуваного періоду послуги, пов'язані з улаштуванням телекомунікаційних мереж різними способами, надав різні види послуг, які не є взаємозамінними та надаються останніми в різних територіальних межах, тому не можуть вважатись конкурентами один одному на одному ринку, оскільки, кожний із них є суб'єктом господарювання, який має ознаки такого, що займає монопольне (домінуюче) становище на певному ринку у межах визначеної території, на якій розташовані його мережі, що використовуються виключно ним для надання послуг, пов'язаних з сумісним підвищенням телекомунікаційних мереж.
- (105) Зазначені висновки узгоджуються також із правовою позицією, викладеною у постанові Верховного Суду від 01.10.2020 у справі № 908/540/19, де зазначено, що послуги з надання доступу до інфраструктури об'єкта енергетики/будівництва та/або до інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку є *альтернативними, а не взаємозамінними*.
- (106) Таким чином, у розумінні положень абзацу 2 частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Київміськвітло» у період з червня 2017 року по вересень 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі Підприємства, з часткою 100%, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (107) Відповідно до статті 31 Закону України «Про телекомунікації», що діяв до 01.01.2022, тобто на час обставин, встановлених в цій Справі, доступ до фізичної інфраструктури електронних комунікацій (об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі) здійснюється оператором або провайдером телекомунікацій відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж».
- (108) Доступ має надаватися на справедливих та обґрунтованих умовах, у тому числі щодо плати за доступ (частина перша статті 27 Закону України «Про електронні комунікації»).
- (109) Закон про доступ, норми якого **вступили в дію з 04.06.2017**, визначає правові, економічні та організаційні засади забезпечення доступу, зокрема до інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку, для розташування технічних засобів телекомунікацій з метою забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні, встановлює повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, визначає права та обов'язки осіб, які беруть участь у таких господарських відносинах.
- (110) Згідно зі статтею 1 Закону *інфраструктура об'єкта будівництва* – це будинки, у тому числі житлового фонду, будівлі, споруди будь-якого призначення, **опори зовнішнього освітлення**, колектори, системи водопостачання та водовідведення, вертикальні труби-стояки, системи кабельних коробів, трубопроводів, лотоків, драбин, поверхові розподільні монтажні шафи систем зв'язку та сигналізації (окремі або суміщені з електрообладнанням) тощо, що надаються або можуть надаватися власником інфраструктури об'єкта доступу у користування замовнику на договірних засадах.
- (111) Статтею 16 Закону про доступ визначено, що доступ до інфраструктури об'єкта доступу здійснюється на підставі договору з доступу між власником інфраструктури об'єкта доступу та замовником, що укладається відповідно до законодавства з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.
- (112) Пунктом 4 частини 6 статті 16 Закону про доступ визначено, що однією з істотних умов договору з доступу є розмір плати за доступ, визначений згідно з відповідною методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу.
- (113) Статтею 17 Закону про доступ **визначено особливості визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу**. Розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу встановлюється договором з доступу згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, затвердженою відповідно до цього закону (частина четверта). Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу поширюються на об'єкти доступу всіх форм власності (частина шоста). Розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу визначається

власником інфраструктури цього об'єкта доступу згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, затвердженою відповідним державним органом влади згідно з цим законом (частина сьома). При цьому, законом передбачені межі розміру плати для різних об'єктів доступу, яких не має перевищувати такий розмір плати. Зокрема, за доступ до опор зовнішнього освітлення не може перевищувати 0,3 відсотка розміру мінімальної заробітної плати за одну опору зовнішнього освітлення на місяць.

- (114) Методика визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва була затверджена наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 25.09.2018 № 247, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України **28 вересня 2018** року за № 1119/32571 (далі - Методика).
- (115) Відповідно до частини 8 статті 17 Закону про доступ визначено, що **розмір плати за доступ має бути сталим і не може змінюватися протягом одного року з дня укладення договору з доступу.**
- (116) Відповідно до пункту другого розділу VI Методики підставою для перегляду розміру плати за доступ до інфраструктури об'єкта є зміна розміру складових додаткових витрат, **а також кількості замовників, які використовують одну й ту саму інфраструктуру об'єкта**, з урахуванням вимог пункту 1 цього розділу.
- (117) Встановлення (розміщення) технічних засобів телекомунікацій, споруд електрозв'язку на елементах інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі, до яких отримано доступ, здійснюється на підставі проектної документації з доступу відповідно до частини четвертої статті 31 Закону України «Про телекомунікації» (діяв до 01.01.2022) та відповідно до частини сьомої статті 25 Закону України «Про електронні комунікації» (набрав чинності з 1 січня 2022 року в цій частині).
- (118) Проектна документація на будівництво об'єктів містобудування (у тому числі телекомунікаційних мереж) розробляється згідно з вихідними даними на проектування з дотриманням вимог державних стандартів, норм і правил, регіональних та місцевих правил забудови та затверджується замовником в установленому законом порядку.

5. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (119) Відповідно до договорів про спільне використання технологічних мереж, укладених КП «Київміськсвітло» з суб'єктами господарювання, Підприємство забезпечує користувачам технічну можливість спільного використання технологічних мереж, які обліковуються на балансі Підприємства, а користувачі сплачують Підприємству плату за використання мереж відповідно до умов договору.
- (120) Тарифи на використання технологічних мереж встановлюються безпосередньо КП «Київміськсвітло».

- (121) Так, наказом директора КП «Київміськсвітло» з 01.01.2017 року були затверджені та введені в дію тарифи на роботи та послуги для підприємств, установ та організацій небюджетної сфери, зокрема:
- тариф на утримання конструкцій об'єктів зовнішнього освітлення (опори) становить 70,62 грн. з ПДВ за 1 опору;
 - тариф на забезпечення технологічної можливості розміщення електричного кабелю на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення становить 79,20 грн з ПДВ на місяць за 1 конструкцію;
 - тариф на використання одного кілометра інженерних мереж (оптоволоконний кабель) становить 691,98 грн з ПДВ на місяць.
- (122) Листом від 08.02.2017 № 349-28 КП «Київміськсвітло» повідомило ТДВ «Компанія БЕСТ» про збільшення тарифів на послуги за договором від 01.11.2010 № 19СВМ та запропонувало підписати додаткову угоду про збільшення вартості послуг з 1 березня 2017 року і протокол узгодження договірної ціни, відповідно до яких тариф з використання одного кілометра технологічних мереж КП «Київміськсвітло» встановлено у розмірі 691,98 грн (з ПДВ) на місяць. При цьому, сторони досягли згоди, що договірна ціна послуги з використання 1 км технологічних мереж у розмірі 691,98 грн (з ПДВ) на місяць, діятиме з 01.03.2017 по 04.06.2017. До цього вартість зазначеної послуги становила 477,90 грн (з ПДВ).
- (123) За інформацією, наданою Підприємством ТДВ «Компанія БЕСТ» листом від 07.04.2017 № 1078-28/2017, тарифи на послуги КП «Київміськсвітло», що надаються підприємствам (у т.ч. на використання інженерних мереж, розміщення оптоволоконного кабелю на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення), розраховані з урахуванням вимог Закону України «Про ціни і ціноутворення» відповідно до Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджених наказом Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 № 373 та Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 (ПСБО 16).
- (124) При цьому, 04.06.2017 набув чинності Закон України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», статтю 1 якого визначено, що доступ до інфраструктури об'єкта доступу – це право замовника на користування елементами інфраструктури об'єкта доступу для розміщення, модернізації, експлуатаційного та технічного обслуговування технічних засобів телекомунікацій відповідно до законодавства та на підставі договору з доступу; договір з доступу - договір, укладений згідно з законодавством між власником інфраструктури об'єкта доступу і замовником про доступ до інфраструктури об'єкта доступу з метою користування нею або її елементами для забезпечення можливості надання телекомунікаційних послуг замовником і отримання таких послуг їх споживачами, з урахуванням умов, визначених цим законом.
- (125) Частиною першою статті 16 Закону, визначено, що доступ до інфраструктури об'єкта доступу здійснюється на підставі договору з доступу між власником інфраструктури об'єкта доступу та замовником, що укладається відповідно до законодавства з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

- (126) Крім того, статтею 17 Закону про доступ передбачено особливості визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, зокрема:
1. Плата за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу може складатися з **одноразової та/або періодичної плати**.
 2. До **одноразової плати** за доступ належить виключно плата за розроблення та видачу технічних умов з доступу.
 3. **Періодична плата** за доступ може встановлюватись виключно за наявності додаткових витрат власника інфраструктури об'єкта доступу на утримання елементів інфраструктури об'єкта доступу, пов'язаних з наданим доступом.
 4. Розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу встановлюється **договором з доступу** згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, затвердженою відповідно до цього закону.
 5. Розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу визначається власником інфраструктури цього об'єкта доступу згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, затвердженою відповідним державним органом влади згідно з цим законом, і **не може перевищувати**:
 - 1) за розроблення та видачу технічних умов з доступу - 50 відсотків мінімальної заробітної плати;
 - 2) за доступ до елементів інфраструктури об'єктів електроенергетики - 0,3 відсотка мінімальної заробітної плати за одну опору - елемент будь-якої інфраструктури об'єкта доступу, у тому числі опору лінії електропередачі, на місяць;
 - 3) за доступ до інфраструктури об'єкта будівництва, за користування будинковою розподільною мережею (в місяць за будинок) - 2 відсотки розміру мінімальної заробітної плати для будинків до 100 квартир; 3 відсотки розміру мінімальної заробітної плати для будинків від 101 до 160 квартир; 5 відсотків розміру мінімальної заробітної плати для будинків від 161 квартири і вище;
 - 4) за доступ до елементів інфраструктури об'єкта транспорту - 5 відсотків мінімальної заробітної плати за один канал-кілометр кабельної каналізації електрозв'язку на місяць;
 - 5) за доступ до елементів інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку - 5 відсотків мінімальної заробітної плати за один канал-кілометр кабельної каналізації електрозв'язку на місяць.
 6. Забороняється встановлення **додаткової плати за доступ**, крім визначеної цим законом, після укладення договору з доступу.
- (127) Відповідно до статті 17 Закону про доступ розмір мінімальної заробітної плати визначається законом станом на 1 січня поточного року.
- (128) Згідно з абзацом другим пункту 2 «Прикінцевих та перехідних положень» Закону про доступ, на вимогу замовника або власника інфраструктури об'єкта доступу договори, предметом яких є доступ до елементів інфраструктури об'єктів доступу, мають бути приведені у відповідність із частиною шостою статті 16 Закону про доступ, яка містить істотні умови договорів з доступу, зокрема щодо розміру плати за доступ, у місячний строк з дня виставлення такої вимоги.
- (129) Таким чином, Законом про доступ визначено розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єктів, за одну опору - елемент будь-якої інфраструктури об'єкта доступу, а саме - 0,3 відсотка мінімальної заробітної плати.

- (130) На звернення ТДВ «Компанія БЕСТ» (листи від 05.07.2017 та від 11.08.2017) до КП «Київміськсвітло» щодо встановлення розміру плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта (опори зовнішнього освітлення) у відповідності до вимог Закону про доступ, останнє листами від 27.07.2017 № 2023-28/2017 та від 31.08.2017 № 2325-01.3 відмовило користувачу, посилаючись на відсутність затвердженої Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури будівництва та запропонувало підписати додаткову угоду та протокол узгодження договірної ціни, відповідно до яких договірна ціна на послуги з використання одного кілометра технологічних мереж КП «Київміськсвітло» встановлена одноособово згідно із затвердженими тарифами на послуги з 01.01.2017, тобто у розмірі 691,98 грн (з ПДВ) на місяць.
- (131) Про аналогічні відповіді Підприємства на звернення, також зазначали учасники (оператори/провайдери телекомунікаційних послуг) круглого столу на тему: «Обговорення проблем розвитку конкурентного середовища на ринку телекомунікаційних послуг у Київському регіоні», проведеного Відділенням 23 жовтня 2017 року.
- (132) Разом з тим у листі Комітету з питань інформатизації та зв'язку Верховної Ради України від 13.09.2017 № 04-21/14-471 (206793) щодо надання роз'яснень про застосування окремих положень Закону про доступ, зазначено, що: *«Законом передбачено затвердження Кабінетом Міністрів України правил надання доступу до інфраструктури об'єкта доступу, що розробляються центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у відповідних сферах. Також передбачено розроблення та затвердження національним регулятором і центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у відповідних сферах, розроблення та затвердження методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єктів доступу. Наразі зазначені проекти нормативно-правових актів ще розробляються відповідними міністерствами та національними регуляторами... Оскільки Законом визначені граничні розміри плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, розмір плати за доступ до інфраструктури об'єкта доступу визначається власником інфраструктури цього об'єкта доступу в межах розмірів визначених Законом з урахуванням податку на додану вартість, якщо власник інфраструктури є платником цього податку...»* (мова оригіналу).
- (133) Таким чином, з огляду на те, що Закон про доступ набув чинності 04.06.2017 та не містить перехідних положень, зокрема щодо необхідності певного часу для розроблення підзаконних нормативно-правових актів, які можуть уточнювати положення цього Закону, проте не змінювати їх, наразі відсутні правові підстави для відмови від приведення вартості послуг з використання технологічних мереж, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», до визначеного Законом граничного рівня.
- (134) Проте, КП «Київміськсвітло» станом на листопад 2017 року не привело тарифи на послуги з надання в користування/доступу до мереж зовнішнього освітлення для

розміщення оптоволоконних кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення, в межах території м. Києва, де розташовані мережі зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», у відповідність до вимог Закону про доступ.

- (135) Разом з тим, КП «Київміськвітло» при визначенні вартості послуги (тарифу, що її формує) для суб'єктів господарювання, зокрема ТДВ «Компанія БЕСТ», має керуватися нормами, встановленими чинним законодавством, зокрема не припускати до нав'язування вартості послуги в умовах, коли Підприємство має ознаки такого, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг у визначених межах. Плата за користування мережами зовнішнього освітлення, яку суб'єкти господарювання сплачують КП «Київміськвітло», включається до собівартості телекомунікаційних послуг, що надаються абонентам, тобто впливає на кінцеву вартість цих послуг, що може, також, ущемлювати інтереси кінцевих споживачів та/або впливати на конкурентоспроможність операторів/провайдерів телекомунікацій.
- (136) Такі дії КП «Київміськвітло» були б неможливими за наявності конкуренції на ринку послуг з надання в користування/доступу до мереж зовнішнього освітлення для розміщення електричного та оптоволоконного кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення, що належать Підприємству, оскільки за таких умов відбувалося б цінове змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, що є змістом визначення конкуренції відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (137) Враховуючи наведене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надала КП «Київміськвітло» обов'язкові для розгляду Рекомендації припинити дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом приведення вартості послуги з надання в користування мереж зовнішнього освітлення для розміщення електричного та оптоволоконного кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення, в межах території м. Києва, де розташовані мережі зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», згідно з вимогами законодавства, про що проінформувати Відділення з наданням підтвердних документів.
- (138) Листом від 22.12.2017 № 3484-01/2017 (вх. Відділення від 22.12.2017 № 01-11-3967) КП «Київміськвітло» повідомило, що за результатами розгляду Рекомендацій звернулось до Антимонопольного комітету України за наданням рекомендаційних роз'яснень стосовно наявності в діях КП «Київміськвітло» ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, викладених у рекомендаціях.
- (139) Антимонопольний комітет України листом від 18.01.2018 № 130-29.3/09-747 повідомив КП «Київміськвітло» про наявність в його діях ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції та зазначив, що Відділення діяло

відповідно до вимог Законів України «Про Антимонопольний комітет України», «Про захист економічної конкуренції».

- (140) При цьому, листом від 01.02.2018 № 343-01.1/2018 (вх. Відділення від 05.02.2018 № 01-11-443) КП «Київміськсветло» повідомило Відділенню, що: *«не є власником інфраструктури об'єкта доступу. власником електромереж зовнішнього освітлення являється територіальна громада міста Києва, а повноваження щодо управління об'єктами комунальної власності територіальної громади міста Києва здійснює від імені територіальної громади Київська міська рада (стаття 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).* *Законом не встановлено граничний розмір плати за доступ до електроопори зовнішнього освітлення – елемента інфраструктури об'єкта будівництва, а також розмір плати на даний час не визначено власником – Київською міською радою.* *Після прийняття Київською міською радою відповідного рішення про встановлення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва тарифи на спільне використання електроопор зовнішнього освітлення будуть невідкладно приведені у відповідність до прийнятого рішення» (мова оригіналу).*
- (141) Зазначені твердження Підприємства не були враховані Відділенням надалі під час розгляду Справи, з огляду на те, що відповідно до частини сьомої статті 17 Закону про доступ розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу визначається власником інфраструктури цього об'єкта доступу.
- (142) Згідно зі статтею 1 Закону про доступ власником **(володільцем) інфраструктури об'єкта доступу є фізична або юридична особа, у власності (володінні) якої перебуває інфраструктура об'єкта доступу або окремі її елементи.**
- (143) КП «Київміськсветло» є балансоутримувачем мереж зовнішнього освітлення в межах території м. Києва, які знаходяться в його господарському віданні, та забезпечує утримання, експлуатацію, поточний та капітальний ремонт, модернізацію, реконструкцію та будівництво електромереж зовнішнього освітлення м. Києва. Зазначене враховано Відділенням при визначенні та встановленні в межах розгляду Справи монопольного (домінуючого) становища КП «Київміськсветло» на відповідному ринку.
- (144) Крім того, КП «Київміськсветло» на підставі договорів, які укладаються та підписуються Підприємством з іншими суб'єктами господарювання, надаються послуги, зокрема з: розміщення електричного кабелю на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення; розміщення оптоволоконного кабелю на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення; обслуговування об'єктів зовнішнього освітлення; видачі технічних умов та погодження проектів тощо.
- (145) Враховуючи наведене, КП «Київміськсветло» в розумінні статті 1 Закону про доступ є володільцем (власником) інфраструктури об'єкта доступу - технологічних мереж зовнішнього освітлення в межах території м. Києва, та відповідно до норм Закону про доступ саме Підприємство має визначити розмір плати за доступ цих мереж та, відповідно, тарифи на спільне використання електроопор зовнішнього освітлення.

- (146) Разом з тим, відповідно до пункту 57 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання, зокрема встановлення плати за доступ до об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності відповідно до Закону про доступ.
- (147) При цьому, згідно з підпунктом 13 пункту «б» частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження здійснення контролю за дотриманням підприємствами комунальної власності вимог законодавства щодо забезпечення на договірній основі безперешкодного доступу операторів та провайдерів телекомунікацій, уповноважених ними осіб до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі, що перебуває у них на балансі, а також за правильністю обрахування плати за доступ.
- (148) Виходячи з наведеного, КП «Київміськвітло», як володілець інфраструктури об'єкта доступу - технологічних мереж зовнішнього освітлення в межах території м. Києва, який безпосередньо несе витрати на утримання елементів інфраструктури цього об'єкта доступу, пов'язані з наданим доступом, повинно розрахувати плату за доступ до елементів інфраструктури цього об'єкта доступу, зокрема розмір плати за доступ і, відповідно, тарифи на спільне використання електроопор зовнішнього освітлення в межах розмірів, визначених Законом про доступ.
- (149) Натомість, після набрання чинності Законом про доступ, КП «Київміськвітло» не вжило заходів для розрахунку у визначеному розмірі плати за доступ та продовжувало нав'язувати плату у розмірі 691,98 грн, тобто таку ціну, яку б неможливо було встановити за умов наявної конкуренції на відповідному ринку (листи до ТДВ «Компанія БЕСТ» від 27.07.2017 № 2023-28/2017 та від 31.08.2017 № 2325-01.3).
- (150) Крім того, листом від 01.02.2018 № 343-01.1/2018 (вх. Відділення від 05.02.2018 № 01-11-443) КП «Київміськвітло» повідомило, що звернулося до Міністерства економічного розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (далі - Мінрегіонбуд), як до центрального органу виконавчої влади, що здійснює повноваження з питань доступу до інфраструктури об'єкта доступу, з проханням надати відповідні роз'яснення щодо застосування Закону про доступ в частині визначення граничного розміру плати за доступ.
- (151) За наявною у Відділення інформацією, Мінрегіонбуд листом від 01.03.2018 № 8/9-621-18 повідомив Підприємство, зокрема про те, що **розмір плати за доступ до інфраструктури об'єкта доступу визначається власником інфраструктури цього об'єкта доступу в межах розмірів, визначених Законом про доступ**.
- (152) Відмова КП «Київміськвітло» від визначення вартості Послуги, зокрема розрахунку та приведення її до граничного рівня розміру плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, визначеного Законом, свідчить про ознаки зловживання Підприємством своїм монопольним становищем на ринку

послуг з надання в користування/доступу до мереж зовнішнього освітлення для розміщення електричного та оптоволоконного кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення, в межах території м. Києва, де розташовані мережі зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсветло», з метою отримання більшого прибутку.

- (153) Враховуючи невиконання положень Рекомендацій, та, оскільки, дії КП «Київміськсветло», які полягали у не приведенні вартості Послуг для суб'єктів господарювання, зокрема на вимогу ТДВ «Компанія БЕСТ», що використовують мережі зовнішнього освітлення для розміщення оптоволоконних кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення до законодавчо визначеного рівня, містили ознаки порушення, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з надання в користування мереж зовнішнього освітлення для розміщення електричного та оптоволоконного кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення, що обліковуються на балансі КП «Київміськсветло», шляхом встановлення таких цін (тарифів) реалізації Послуги, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку, розпорядженням адміністративної колегії КОТВ АМКУ було прийнято розпорядження від 20.03.2018 № 12-р про початок розгляду справи № 72/12-р-02-02-18.
- (154) Слід зазначити, що механізм формування та встановлення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва було визначено Методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, затвердженою наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25.09.2018 № 247, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України **28.09.2018** за № 1119/32571, дія якої поширюється на інфраструктуру об'єктів усіх форм власності.
- (155) Правила надання доступу до інфраструктури об'єкта електроенергетики були затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2018 № 853 «Про затвердження Правил надання доступу до інфраструктури об'єкта електроенергетики» і набрали чинності **30.10.2018**.
- (156) При цьому, рішенням Київської міської ради від **12.03.2020** № 236/8406 «Про встановлення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності територіальної громади міста Києва» встановлено, що плата за доступ до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності територіальної громади м. Києва визначається підприємствами, установами, організаціями територіальної громади м. Києва, за якими закріплені такі об'єкти на праві господарського відання чи оперативного управління, в тому числі, які перебувають на балансі, **у розмірі, що не перевищує граничний розмір, встановлений статтею 17 Закону про доступ.**

- (157) Як зазначалося, згідно з положеннями Закону про доступ опори зовнішнього освітлення віднесено до інфраструктури об'єкта будівництва.
- (158) Листом від 17.10.2022 № 053/286-2917-07.1/2022 (вх. Відділення від 19.10.2022 № 60-01/1867) КП «Київміськвітло» повідомило, що, керуючись положеннями частини сьомої статті 17 Закону про доступ, Методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, затвердженою наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25.09.2018 № 247, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28.09.2018 за № 1119/32571, на підставі рішення Київської міської ради від 12.03.2020 №236/8406 «Про встановлення плати за доступ до об'єкта будівництва, транспорту, енергетики кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності територіальної громади міста Києва» Підприємством встановлено розмір плати за послуги, що надаються КП «Київміськвітло».
- (159) Розмір одноразової плати за розроблення та видачу технічних умов з доступу до елементів інфраструктури об'єкта будівництва встановлено у сумі, що становить 50 відсотків мінімальної заробітної плати, яка визначена Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» станом на 01 січня 2021 року.
- (160) Розмір періодичної плати за доступ до однієї опори зовнішнього освітлення встановлено у сумі, що становить 0,3 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, яка визначена Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» станом на 01 січня 2021 року.
- (161) Оскільки Законом про доступ визначені граничні розміри плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, розмір плати за доступ до інфраструктури об'єкта доступу визначається власником інфраструктури цього об'єкта доступу в межах розмірів, визначених Законом про доступ.
- (162) При цьому, Підприємство повідомляло, що діючий, зокрема у 2019 році тариф на виконання робіт по підготовці та оформленню технічних умов на проектування електромереж зовнішнього освітлення для підприємств та організацій розрахований у розмірі 2435,7 грн (встановлений у 2017 році з розрахунку посадового окладу інженера 2 категорії 5726,0 грн, який у 2019 році складає 10717,0 грн).
- (163) Відповідно до затвердженої Методики визначення плати за доступ до інфраструктури об'єкта будівництва розмір плати визначається за собівартістю послуг, при цьому розмір плати не може перевищувати визначену межу встановленого рівня: одноразова плата не може перевищувати 50 % (відсотків) мінімальної заробітної плати, що складає 2086,5 грн.
- (164) Одноразова плата за доступ до інфраструктури об'єкта будівництва – опор зовнішнього освітлення за розрахунком КП «Київміськвітло» по собівартості з ПДВ становить 2539,86 грн, що перевищує граничний рівень на 453,36 грн, тобто на 22 % (відсотки).

- (165) Враховуючи суттєву різницю між собівартістю та граничною межею встановленого рівня, яка має сталі співвідношення з огляду на збільшення витрат собівартості послуги, Підприємством протягом 2020-2024 років встановлено наступну плату.
- (166) Наказом КП «Київміськвітло» від 30.03.2020 № 88 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськвітло», на 2020 рік встановлено розмір періодичної плати за доступ до однієї опори зовнішнього освітлення у сумі 14,16 грн за місяць та одноразової плати за розроблення та видачу технічних умов з доступу до елементів інфраструктури об'єкта будівництва у сумі 2361,48 грн, що не перевищує граничний розмір, встановлений статтею 17 Закону про доступ у відповідних відсотках мінімальної заробітної плати, визначеної станом на 01 січня поточного року.
- (167) Наказом КП «Київміськвітло» від 31.12.2020 № 715 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськвітло», з 01.01.2021 встановлено розмір періодичної плати за доступ до однієї опори зовнішнього освітлення у сумі 18,0 грн за місяць та одноразової плати за розроблення та видачу технічних умов з доступу до елементів інфраструктури об'єкта будівництва у сумі 3000,0 грн, що не перевищує граничний розмір, встановлений статтею 17 Закону про доступ у відповідних відсотках мінімальної заробітної плати, визначеної станом на 01 січня поточного року.
- (168) Наказом КП «Київміськвітло» від 29.12.2021 № 784 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськвітло», з 01.01.2022 встановлено розмір періодичної плати за доступ до однієї опори зовнішнього освітлення у сумі 19,5 грн за місяць та одноразової плати за розроблення та видачу технічних умов з доступу до елементів інфраструктури об'єкта будівництва у сумі 3250,0 грн, що не перевищує граничний розмір, встановлений статтею 17 Закону про доступ у відповідних відсотках мінімальної заробітної плати, визначеної станом на 01 січня поточного року.
- (169) Наказом КП «Київміськвітло» від 30.12.2022 № 705 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськвітло», з 01.01.2023 встановлено розмір періодичної плати за доступ до однієї опори зовнішнього освітлення у сумі 20,1 грн за місяць та одноразової плати за розроблення та видачу технічних умов з доступу до елементів інфраструктури об'єкта будівництва у сумі 3350,0 грн, що не перевищує граничний розмір, встановлений статтею 17 Закону про доступ у відповідних відсотках мінімальної заробітної плати, визначеної станом на 01 січня поточного року.
- (170) Наказом КП «Київміськвітло» від 29.12.2023 № 698 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськвітло», з 01.01.2024 встановлено розмір періодичної плати за доступ до однієї опори зовнішнього освітлення у сумі 21,3 грн за місяць та одноразової плати за розроблення та видачу технічних умов з доступу до елементів інфраструктури об'єкта будівництва у сумі 3250,0 грн, що не

перевищує граничний розмір, встановлений статтею 17 Закону про доступ у відповідних відсотках мінімальної заробітної плати, визначеної станом на 01 січня поточного року.

- (171) Також Підприємство листом від 17.10.2022 № 053/286-2917-07.1/2022 (вх. Відділення від 19.10.2022 № 60-01/1867) повідомило, що суб'єкти господарювання, які використовують технологічні мережі зовнішнього освітлення для розміщення оптоволоконного кабелю, окрему плату за використання конструкції цієї мережі не сплачують.
- (172) Таким чином, КП «Київміськвітло» вжило належні заходи щодо встановлення вартості послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», відповідно до вимог діючого законодавства.
- (173) Відповідно до статті 190 Господарського кодексу України (далі – ГК України) вільні ціни визначаються на всі види продукції (робіт, послуг), за винятком тих, на які встановлено державні регульовані ціни.
- (174) Відповідно до статті 191 ГК України державні регульовані ціни запроваджуються Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень у встановленому законодавством порядку.
- (175) Таким чином, Законом про доступ було запроваджено державне регулювання (шляхом визначення граничних розмірів) одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва.
- (176) Антимонопольне регулювання – це процес обмеження монопольної діяльності, що передбачає безпосереднє державне регулювання на конкретних монополізованих ринках, або діяльності конкретних монопольних утворень шляхом централізованого встановлення кількісних і якісних показників.
- (177) Згідно із частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (178) При цьому, саме по собі монопольне (домінуюче) становище того чи іншого суб'єкта господарювання на ринку не є правопорушенням. Таким є лише зловживання своїм становищем на відповідному ринку.
- (179) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем - це антиконкурентна ринкова поведінка, до якої може вдаватися домінуючий суб'єкт господарювання з метою збереження або покращення свого ринкового становища.

- (180) Особливістю цього виду порушення законодавства про захист економічної конкуренції є здійснення суб'єктом господарювання, який займає монопольне становище на ринку, таких дій, що були б неможливі в умовах ефективної конкуренції на ринку.
- (181) Зайняття монопольного (домінуючого) становища Підприємством надає можливість останньому нав'язувати власні умови його функціонування, зокрема, споживачам можливість доступу до мереж зовнішнього освітлення вартість відповідної послуги, розрахованої у спосіб, який не передбачений чинним законодавством України, що може обмежувати права та комерційні інтереси споживачів.
- (182) Разом з тим, оскільки предметом договорів про спільне використання технологічних мереж є доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу (мереж зовнішнього освітлення), замовники цієї послуги були обмежені в можливості її споживання за цінами відповідно до вимог законодавства, тому що КП «Київміськсвітло», посилаючись на законодавчу неврегульованість (та навіть після розроблення підзаконних нормативно-правових актів), застосовувало необґрунтовані ціни.
- (183) Водночас, за умови наявності конкуренції на цьому ринку, такі дії КП «Київміськсвітло» (встановлення цін, вище граничного рівня регульованих цін) могли призвести до переходу споживачів до інших суб'єктів господарювання та отримання послуг з користування (доступом до) інфраструктури об'єктів будівництва на території на рівні врегульованих цін.
- (184) Суб'єкт господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, може як ущемляти інтереси споживачів, так і визначати умови обороту товару на ринку, що є неможливим на ринку, який не перебуває у стані монополізації, зокрема, завдяки зацікавленості суб'єктів господарювання здійснювати господарську діяльність в умовах значної конкуренції між суб'єктами господарювання на ринку без можливості ущемлення інтересів споживачів у зв'язку із наявністю у споживача можливості вступити у договірні відносини з іншими суб'єктами господарювання, умови договорів яких відповідали б законодавству України, досліджувані дії КП «Київміськсвітло» кваліфікуються як порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним домінуючим становищем.

6. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (185) КП «Київміськсвітло», займаючи монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», у період дії Закону про доступ до дати затвердження плати за доступ у відповідності до вимог цього закону, тобто з червня 2017 року по березень 2020 року, застосовувало такі ціни (тарифи) реалізації послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

- (186) При цьому, враховано, що КП «Київміськсветло» припинило відповідні дії у ході розгляду Справи шляхом прийняття наказу від 30.03.2020 № 88 (та відповідних наказів на наступні роки), якими встановлено розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва у відповідності до вимог законодавства.
- (187) Разом з тим, з огляду на затвердження наказом КП «Київміськсветло» від 29.12.2023 № 698 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськсветло», з 01.01.2024 розміру одноразової плати за розроблення та видачу технічних умов з доступу до елементів інфраструктури об'єкта будівництва у сумі 3250 грн., слід врахувати, що відповідно до пункту 4² «Прикінцевих та перехідних положень» Закону про доступ (в редакції від 13.07.2023) під час дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом одного року з дня його припинення чи скасування **надання замовнику доступу до інфраструктури об'єкта доступу здійснюється без розроблення і видачі технічних умов з доступу та проектної документації з доступу.**
- (188) Наведені дії КП «Київміськсветло» були б неможливими за умови зазнання ним значної конкуренції на ринку, адже у такому випадку споживачі послуг мали б можливість обирати між кількома виконавцями таких послуг та, у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого виконавця цих послуг.
- (189) У випадку ж відсутності конкуренції на відповідному ринку і, як наслідок, відсутності у споживачів альтернативи щодо отримання послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсветло», інакше ніж у ТОВ «Київміськсветло», вищезазначені дії могли призвести до настання негативних для споживача наслідків.
- (190) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (191) Згідно з пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (192) *Таким чином, дії КП «Київміськсветло», які полягають у застосуванні вартості послуг для суб'єктів господарювання, які використовують елементи інфраструктури об'єктів будівництва (мереж зовнішнього освітлення), що*

обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», для розміщення оптоволоконних кабелів у розмірі, що перевищує гранично визначений Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, енергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж» рівень, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

- (193) Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

7. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (194) Листом від 15.10.2024 № 60-02/5983є копію подання від 15.10.2024 № 60-03/412-П про попередні висновки у справі № 72/12-р-02-02-18 було направлено на юридичну адресу КП «Київміськвітло» та вручено 21.10.2024.
- (195) На подання з попередніми висновками у справі № 72/12-р-02-02-18 від 15.10.2024 вих. № 60-02/5983є листом від 29.10.2024 № 053/286-2523-07.1-04/2024 (вих. Відділення від 29.10.2024 № 60-01/4280) КП «Київміськвітло» надало наступні зауваження та заперечення.

Щодо монопольного (домінуючого) становища на ринку

- (196) КП «Київміськвітло» повідомило, що у відповідності до статті 1 Закону про жоступ, інфраструктура об'єкта будівництва – це будинки, у тому числі житлового фонду, будівлі, споруди будь-якого призначення, опори зовнішнього освітлення, колектори, системи водопостачання та водовідведення, вертикальні труби-стояки, системи кабельних коробів, трубопроводів, лотоків, драбин, поверхові розподільні монтажні шафи систем зв'язку та сигналізації (окремі або суміщені з електрообладнанням) тощо, що надаються або можуть надаватися власником інфраструктури об'єкта доступу у користування замовнику на договірних засадах.
- (197) Як зазначено у Поданні, а саме у пункті 97, в ході розгляду справи Відділенням було направлено до ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі», АТ «Укртелеком», ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», КП «Київнастрас» вимогу від 19.10.2023 № 60-02/4426, відповідно до якої зазначеним суб'єктам господарювання необхідно було повідомити Відділення, зокрема, про наступне: «Чи надавало товариство в користування іншим суб'єктам господарювання мережі зовнішнього освітлення для розміщення електричного та оптоволоконного кабелів на конструкціях технологічних мереж зовнішнього освітлення, в межах території м. Києва?». Тобто, саме питання було зазначено некоректно, оскільки на зазначений вираз неможливо надати іншу відповідь як про те, що на мережі зовнішнього освітлення інші товариства не можуть розміщувати електричні та

оптоволоконні кабелі, так як мережі зовнішнього освітлення перебувають на балансі КП «Київміськсвітло».

- (198) *Також, у відповіді КП «Київнастрас» (лист від 20.11.2023 № 053/01/05-6522 (вх. Відділення від 27.11.2023 № 60-01/3870)) вказано, що підприємство надає у користування іншим суб'єктам господарювання лише опори контактної мережі. Тобто, у разі іншого питання на кшталт «чи укладались договори з іншими суб'єктами господарювання з об'єктами доступу (об'єкти будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі)» Відділ отримав би зовсім інші відповіді.*
- (199) *Враховуючи зазначене, на думку КП «Київміськсвітло», є невірним висновок, викладений у пункті 94 Подання, в якому зазначено, що КП «Київміськсвітло» є єдиним суб'єктом господарювання, яке надає послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», оскільки вказане питання не досліджено у повному обсязі.*
- (200) *КП «Київміськсвітло» надає доступ іншим суб'єктам господарювання до мереж зовнішнього освітлення, які включають в себе опори зовнішнього освітлення на яких і розміщуються суб'єктами господарювання технічні засоби електронних комунікацій, згідно укладених договорів з КП «Київміськсвітло». В будь якому разі суб'єкти господарювання можуть укладати договори з доступу з іншими балансоутримувачами, у яких на балансі перебувають колектори, системи водопостачання та водовідведення, вертикальні труби-стояки, системи кабельних коробів, трубопроводів, потоків, драбин, поверхові розподільні монтажні шафи систем зв'язку та сигналізації (окремі або суміщені з електрообладнанням) тощо відповідно до Закону.*
- (201) *КП «Київміськсвітло» наголошує, що послуги з доступу до об'єктів інфраструктури доступу (об'єкти будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельна каналізація електрозв'язку, будинкова розподільна мережа) надаються також КП «Київнастрас» (опори контактної мережі), ПрАТ «ДТЕК «Київські електромережі»» (опори побутових мереж), АТ «Укртелеком» (опори мереж зв'язку), тощо.*
- (202) *Наведені заперечення не можуть бути враховані та не спростовують доведеність зайняття КП «Київміськсвітло» монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», з огляду на встановлені у ході розгляду справи обставини, зокрема в пунктах 24 – 106 цього рішення, які ґрунтуються, зокрема на наступному.*
- (203) *Надання певного виду послуги, зокрема, послуги з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва певному колу суб'єктів (споживачів цих послуг/замовників), яким такі послуги надаються, враховуючи конкретно виділений об'єкт інфраструктури, до якого надається доступ споживачам (замовникам), наділяє ці послуги певними властивостями та створює відповідний ринок цих послуг.*

- (204) Взаємозамінність досліджуваного товару, тобто альтернатива вибору способу побудови (розміщення) телекомунікаційної мережі існує на стадії її планування (проектування) лише за умови наявності на певній території одночасного доступу до мереж інженерних, комунікаційних, транспортних систем різних суб'єктів господарювання. **Оскільки перехід від споживання одного виду послуг до іншого, що надаються іншими суб'єктами господарювання, передбачає розробку нового проєкту та побудови фактично нової телекомунікаційної мережі чи її сегменту, що потребує значних матеріальних, людських, часових ресурсів, така альтернатива не може існувати на момент експлуатації вже побудованої мережі.**
- (205) Таким чином, існуючі способи будівництва телекомунікаційних мереж з використанням послуг сумісного підвішування на опорах ліній електропередач; сумісного підвішування на опорах контактної мережі; сумісного підвішування на опорах ліній зв'язку; сумісного підвішування на опорах вуличного освітлення; підвішування між будівлями і спорудами; прокладення в кабельній каналізації в колекторах і тунелях не можуть бути віднесені до однієї групи взаємозамінних товарів, у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (206) При цьому, КП «Київміськсвітло» листом від 19.09.2024 № 053/286-2117-10/2024 (вх. Відділення від 01.10.2024 № 60-01/3861) повідомило, що *«у Підприємства відсутні випадки розірвання договорів з доступу до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, які діяли до прийняття наказу КП «Київміськсвітло» від 30.03.2020 № 88 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськсвітло» (мова оригіналу). Тобто, переходу споживачів від споживання відповідної послуги до альтернативних послуг навіть за умов існування значної різниці у вартості не відбулося, що підтверджує невзаємозамінність послуги з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва, а саме до мереж зовнішнього освітлення, з альтернативними послугами.*
- (207) Отже, послуги з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва, інфраструктури будинкової розподільної мережі, інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку, інфраструктури об'єкта електроенергетики, інфраструктура об'єкта транспорту є альтернативними, а не взаємозамінними.
- (208) Враховуючи зазначене, послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.
- (209) Жоден інший товар за ознаками взаємозамінності, визначеними Методикою, не може замінити послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло» для задоволення потреб споживачів послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, зокрема, суб'єктів господарювання (операторів електронних комунікацій, постачальників електронних комунікаційних послуг тощо), які здійснюють діяльність у сфері

телекомунікацій та надають послуги абонентам (фізичним або юридичним особам) з використанням кабельної телекомунікаційної мережі.

- (210) Отже, товаром, щодо якого визначалося монопольне (домінуюче) становище КП «Київміськвітло», вірно визначені саме послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськвітло».
- (211) При цьому, кожний суб'єкт господарювання, який надавав протягом досліджуваного періоду послуги, пов'язані з улаштуванням телекомунікаційних мереж різними способами, надає різні види послуг, які не є взаємозамінними та надаються останніми в різних територіальних межах не можуть вважатись конкурентом один одному, а фактично, кожний із них є суб'єктом господарювання, який має ознаки такого, що займає монопольне (домінуюче) становище на певному ринку у межах території, на якій розташовані його мережі, що використовуються ним для надання послуг, пов'язаних з сумісним підвищенням телекомунікаційних мереж.
- (212) Зазначені висновки узгоджуються також із правовою позицією, викладеною у Постанові Верховного Суду від 01.10.2020 у справі № 908/540/19, де зазначено, що послуги з надання доступу до інфраструктури об'єкта енергетики/будівництва та/або до інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку є *альтернативними, а не взаємозамінними*.
- (213) Таким чином, постановка до наведених КП «Київміськвітло» суб'єктів господарювання питання «чи укладались договори з іншими суб'єктами господарювання з об'єктами доступу (об'єкти будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі)» не має на меті дослідження становища КП «Київміськвітло» саме на досліджуваному товарному ринку, водночас інформуватиме про факти існування альтернативних послуг (надання доступу до інфраструктури об'єкта енергетики/будівництва та/або до інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку), тобто не спростовуватиме наявності порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях КП «Київміськвітло».

Щодо порушення законодавства про захист економічної конкуренції та застосування відповідальності за його вчинення

- (214) КП «Київміськвітло» зазначило, що діє та діяло в межах чинного законодавства, та завжди приводило ціни у відповідність до діючих законів щодо елементів інфраструктури об'єктів будівництва. Вказане підтверджується, зокрема, судовою справою № 910/17058/17, яка розглядалася Господарським судом міста Києва за позовом ТДВ «Компанія «Бест» до КП «Київміськвітло» про зобов'язання укласти договір, за результатами якої ТДВ «Компанії «Бест» було відмовлено у позові.
- (215) Враховуючи наведене, на думку КП «Київміськвітло», відсутня підстава, зазначена у пункті 3 резолютивної частини Подання, щодо накладення на КП «Київміськвітло» штрафу, оскільки послуги з доступу до об'єктів інфраструктури доступу (об'єкти будівництва, транспорту, електроенергетики,

кабельна каналізація електрозв'язку, будинкова розподільна мережа) надаються також іншими суб'єктами господарювання.

- (216) Наведені заперечення не можуть бути взяті до уваги та не спростовують доведеність порушення в діях «КП «Київміськсвітло» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на досліджуваному ринку з огляду на наступне.
- (217) У ході розгляду судової справи № 910/17058/17 Господарським судом м. Києва за позовом ТДВ «Компанія «Бест» до КП «Київміськсвітло» не досліджувалися питання взаємозамінності послуги з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення з іншими/альтернативними послугами, а також відповідність ціни/вартості цієї послуги до діючих законів.
- (218) Натомість, предметом розгляду судової справи № 910/17058/17 було зобов'язання укласти договір. Як зазначено у судовому рішенні, підстави позову фактично зводяться до обставин необхідності приведення чинного договору № 19СВМ про спільне використання технологічних мереж від 01.11.2010 у відповідність із частиною шостою статті 16 Закону про доступ в частині визначення розміру оплати.
- (219) Враховуючи викладене, беручи до уваги заявлені позивачем предмет та підстави позову, а також наявність чинного договору від 01.11.2010 № 19СВМ про спільне використання технологічних мереж, предметом якого є доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, суд дійшов висновку, що у випадку невиконання відповідачем обов'язку щодо приведення умов вказаного договору у відповідність з частиною шостою протягом місяця з дня виставлення позивачем відповідної вимоги, позивач має право на звернення до суду з позовом про внесення змін до договору № 19СВМ про спільне використання технологічних мереж від 01.11.2010 (тобто, про приведення вказаного договору у відповідність із частиною шостою статті 16 Закону про доступ).
- (220) Таким чином, **суд дійшов висновку про відмову у позові** ТДВ «Компанія «Бест» до КП «Київміськсвітло» про зобов'язання спонукати заключити договір про доступ до інфраструктури об'єкта доступу в редакції позивача, **оскільки позивачем було неправильно сформульовано предмет позову**, так як у випадку наявності переддоговірного спору між сторонами (коли вимога позивача зводиться до укладення договору в судовому порядку) позивач повинен заявляти вимогу щодо визнання укладеним договором.
- (221) При цьому, **предметом розгляду даної антимонопольної справи є:**
- дії КП «Київміськсвітло», які полягають у застосуванні вартості послуг для суб'єктів господарювання, які використовують елементи інфраструктури об'єктів будівництва (мереж зовнішнього освітлення), що обліковуються на балансі КП «Київміськсвітло», для розміщення оптоволоконних кабелів у розмірі, що перевищує гранично визначений Законом про доступ рівень;
 - кваліфікація зазначених дій як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті

50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», шляхом встановлення таких цін (тарифів) реалізації послуг з користування/доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

- (222) Таким чином, наведене судове рішення у справі № 910/17058/17 не носить преюдиційний характер, стосувалося іншого кола питань та не розглядалося на предмет дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема зловживання монопольним (домінуючим) становищем КП «Київміськвітло» на відповідному товарному ринку.
- (223) Так, у постанові від 12.06.2018 у справі № 922/5616/15 Верховний Суд дійшов висновку, що Антимонопольний комітет України під час прийняття рішень здійснює свої виключні, надані йому чинним законодавством, повноваження щодо оцінки та кваліфікації наявних дій **як відповідного порушення**.
- (224) Аналогічні висновки наведені у постанові від 07.08.2018 у справі № 903/14/18, у постанові від 30.05.2018 у справі № 916/500/17 та у постанові від 13.02.2018 у справі № 914/456/17, в яких Верховний Суд також зазначає, що **правова кваліфікація наявної події як порушення конкурентного законодавства належить до виключної компетенції органів Антимонопольного комітету України**.
- (225) Таким чином, зазначені КП «Київміськвітло» обставини не спростовують доведеність матеріалами справи порушення законодавства про захист економічної конкуренції в його діях.

Щодо зобов'язальної частини вчинити певні дії

- (226) КП «Київміськвітло» щодо зобов'язання привести наказ від 29.12.2023 № 698 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськвітло» в частині встановлення з 01.01.2024 розміру одноразової плати за розроблення та видачу технічних умов з доступу до елементів інфраструктури об'єкта будівництва в сумі 3250,0 грн до вимог законодавства зазначило наступне.
- (227) В КП «Київміськвітло» діяв наказ від 29.12.2023 № 698 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськвітло», який відповідає умовам законодавства. Після доповнення пункту 4² до розділу VI Закону про доступ (в редакції від 13.07.2023) надання послуг з доступу до опор зовнішнього освітлення здійснюється без розроблення та видачі технічних умов з доступу у відповідності до вказаного пункту розділу «Прикінцеві та перехідні положення» цього закону, яким передбачено, що *під час дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року №64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження*

Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року N 2102-IX, та протягом одного року з дня його припинення чи скасування надання замовнику доступу до інфраструктури об'єкта доступу здійснюється без розроблення і видачі технічних умов з доступу та проектної документації з доступу».

- (228) Також КП «Київміськсвітло» повідомило, що до наказу від 29.12.2023 № 698 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськсвітло», було внесено зміни наказом від 22.10.2024 № 130 «Про внесення змін до наказу КП «Київміськсвітло» від 29 грудня 2023 року № 698 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськсвітло».
- (229) Так, відповідно до наказу КП «Київміськсвітло» від 22.10.2024 № 130 встановлено, зокрема:
- призупинити пункт 1 наказу КП «Київміськсвітло» від 29.12.2023 № 698 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськсвітло», та викласти пункт 1 у новій редакції: Встановити з 01.01.2024 розмір періодичної плати за доступ до однієї опори зовнішнього освітлення у сумі 21,30 грн., що становить 0,3 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, яка визначена Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» станом на 01 січня 2024 року.
 - призупинити пункт 3 наказу КП «Київміськсвітло» від 29.12.2023 № 698 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськсвітло», та викласти пункт 3 у новій редакції (3 пунктом наказу від 29 грудня 2023 року № 698 було передбачено забезпечення своєчасної видачі технічних умов);
 - призупинити пункт 4 наказу КП «Київміськсвітло» від 29.12.2023 № 698 «Про затвердження одноразової та періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, що надає КП «Київміськсвітло» (даним пунктом наказу було визначено розмір оплати за видачу технічних умов у розмірі 3550,00 грн).
- (230) На підтвердження зазначеного були додані копії договорів з відсутністю плати за технічні умови та наказу від 22.10.2024 № 130 (зокрема, договір з доступу до елементів інфраструктури об'єкта будівництва від 01.09.2023 № 20ДОЗО/ВС, договір з доступу до елементів інфраструктури об'єкта будівництва від 01.04.2024 № 29ДОЗО/ВС).
- (231) Також наведені пояснення містили договір від 01.04.2024 № 29ДОЗО/ВС з доступу до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, а саме до мереж зовнішнього освітлення, укладений між КП «Київміськсвітло» та ТОВ «БЕСТ БІЗНЕС», в якому визначено, що розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва – опора зовнішнього освітлення встановлюється відповідно до Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, затвердженої наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25.09.2018 № 247, рішення Київської міської ради від 12.03.2020 № 236/8406 «Про встановлення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту,

енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності територіальної громади міста Києва» та становить 21,30 грн з ПДВ за доступ до однієї опори зовнішнього освітлення за один календарний місяць.

- (232) Наведені обставини свідчать про вжиття КП «Київміськвітло» необхідних заходів та припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції під час розгляду Справи, що враховується Відділенням при кваліфікації дій Підприємства.

8. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (233) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться, а поясненнями та запереченнями Відповідача не спростовується висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення м. Києва «Київміськвітло», які полягають у застосуванні вартості послуг для суб'єктів господарювання, які використовують елементи інфраструктури об'єктів будівництва (мереж (опор) зовнішнього освітлення), що обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», для розміщення оптоволоконних кабелів у розмірі, що перевищує гранично визначений Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, енергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж» рівень, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом першим частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.
- (234) Натомість, Відділенням враховано надану інформацію в Запереченнях на Подання Підприємства в частині фактичного припинення під час розгляду Справи такого порушення.
- (235) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

9. ВИЗНАЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІДПОВІДАЧА

- (236) Абзацом четвертим пункту 2 розділу II «Прикінцевих та перехідних положень» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» передбачено, що справи про узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання, справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим законом.
- (237) Згідно з абзацом другим частини другої статті 52 Закону України «Про захист

економічної конкуренції» порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього закону, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

- (238) Відповідно до звіту про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) КП «Київміськвітло» за 2023 рік ***«Інформація, доступ до якої обмежено»***.
- (239) При визначенні розміру штрафу Відділенням враховується наступне:
- порушення законодавства про захист економічної конкуренції КП «Київміськвітло» вчинено вперше;
 - порушення припинено.

У зв'язку з наведеним, керуючись статтями 7, 12¹ та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 та 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України від 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (зі змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення м. Києва «Київміськвітло» (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) у період з червня 2017 року по вересень 2024 року, займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», з часткою 100% оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

2. Визнати дії комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення м. Києва «Київміськвітло» (ідентифікаційний код юридичної особи ***«Інформація, доступ до якої обмежено»***), які полягають у застосуванні вартості послуг для суб'єктів господарювання, які використовують елементи інфраструктури об'єктів будівництва (мереж зовнішнього освітлення), що обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», для розміщення оптоволоконних кабелів у розмірі, що перевищує гранично визначений Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, енергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж» рівень, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом першим частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єктів будівництва на території м. Києва в межах мереж (опор) зовнішнього освітлення, які обліковуються на балансі КП «Київміськвітло», шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

3. За порушення, вказане в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення м. Києва «Київміськсвітло» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) штраф *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.

Рішення органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання. Рішення органу Антимонопольного комітету України набирають чинності з дня їх прийняття.

Штраф сплачується у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Згідно з частиною тринадцятою та частиною чотирнадцятою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу та пені суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати відповідно до Антимонопольного комітету України або його територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу, пені. Суми стягнутих штрафів та пені зараховуються до державного бюджету.

Рішення може бути оскаржене у двомісячний строк з дня до господарського суду.

**Голова адміністративної колегії –
в.о. голови Відділення**

Андрій КАШНІКОВИЧ